

Randmeerconcertbrief seizoen 2014/15 nr. 5

Enno Voorhorst gitaar

Villa Vennendal Nunspeet
zondag 30 november 2014

- 1 programma
- 2 biografie
- 3/4 notities bij het concert
- 4 agenda seizoen 2014/15
- 5 contact en locaties

5e Randmeerconcert - seizoen 2014/15
zondag 30 november 2014 14.00 uur
Villa Vennendal Nunspeet

Enno Voorhorst
gitaar

Agustín Barrios Mangoré
(1885-1944)

Medallón Antiguo
Gavôta al estilo Antiguo

François Couperin
(1668-1733)

Les Barricades Mistérieuses (*)

Johann Sebastian Bach
(1685-1750)

Sonatina BWV106 (actus tragicus) (*)
Fuge BWV1001 (*)
Prelude BWV846 (*)

Agustín Barrios Mangoré

Vals Tropical
Julia Florida
Vals opus 8 nr.3

pauze

Federico Moreno Torroba
(1891-1982)

Suite Castellana
Fandanguilo
Arada
Danza

Agustín Barrios Mangoré

Sueño en la Floresta

Carlo Domeniconi
(1947-heden)

Koyunbaba opus 19 (*)
(4 delen)

(*) Arrangement Enno Voorhorst

Enno Voorhorst, geboren in Den Haag (1962), groeide op in een familie van musici. Hij volgde lessen bij Hein Sanderink, Hubert Kappel en David Russell.

In 1987 won hij in Duitsland de eerste prijs op het 7e gitaarconcours te Hof, waarna nog een aantal prijzen volgde waaronder in 1992 de Nederlandse gitaarprijs in het concertgebouw van Amsterdam en in datzelfde jaar de eerste prijs op het Seto-Ohashi concours in Japan. Hij speelde in de grote zalen van Nederland zoals Vredenburg, de Oosterpoort, de Anton Philipszaal en heeft uitnodigingen van Europa tot Azië en Amerika.

Enno Voorhorst is regelmatig te gast op o.a. de gitaarfestivals van Siracusa (Sicilië), San Salvador (El Salvador) San Juan (Puerto Rico), Mikulov (Tsjecho), Istanbul (Turkije), Deajeon (Korea), Moskou (Rusland) en Tokyo (Japan). Zijn eerste CD met werken van Agustín Barrios Mangoré (Sony 1994) werd zeer lovend ontvangen.

Rico Stover, Barrios kenner bij uitstek, schreef: "The CD Agustín Barrios Mangoré played by Enno Voorhorst is the best that I have heard thus far." (heruitgegeven bij Brilliant Classics) In 2012 Jorge Morel droeg 'Recuerdos del Camino' op aan Enno Voorhorst met een soortgelijk commentaar: 'en tus manos, Dios pone el espíritu de Mangoré' (je handen gaf God de geest van Mangoré).

Hierna zijn nog verschillende CD's verschenen, waaronder een Bach en Barrios CD voor NAXOS en bij Brilliant Classics de CD 'Chaconnes' met barok bewerkingen. Onlangs verscheen op het Challenge label een nieuwe CD met nog meer muziek van Barrios en componisten die door deze 'Paganini uit de jungle van Paraguay' zijn beïnvloed zoals Villa-Lobos en Lauro. De opname is gemaakt op een exacte copie van de gitaar van Barrios, een Simplicio uit 1927 vervaardigd door Federico Sheppard.

Een nieuw initiatief is het hobo-gitaar duo samen met Pauline Oostenrijk dat zich toelegt op het unieke repertoire voor deze combinatie. Samen met de Russische altviolist Mikhail Zemtsov vormt Voorhorst het Duo Macondo dat zich toelegt op voornamelijk Latijn-Amerikaanse en Spaanse muziek. In 2011 werkte Duo Macondo mee aan de tournee 'Musica Argentina' samen met grootheden als Juan Falu en Roberto Aussel. Enno Voorhorst is verbonden aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag.

Agustín Barrios

Sinds 1985 is er tien keer muziek met gitaar geprogrammeerd op een Randmeerconcert, maar nooit voor gitaarsolo. We hebben dus iets in te halen en Enno Voorhorst lijkt daartoe de ideale gitarist. Hij presenteert een prachtig en afwisselend programma, dat een mooie impressie van de mogelijkheden van de gitaar zal opleveren. Wat op YouTube aan live-opnamen van Enno te horen is, maakt nieuwsgierig, want veel ervan klinkt erg mooi en goed gespeeld. Extra leuk is dat er op het programma veel aandacht is voor composities van Barrios, een componist waar veel van onze bezoekers waarschijnlijk nog nooit gehoord hebben. Het zal fijn klinken in de sfeervolle zaal in Villa Vennendal. (Op onze website staan links naar filmpjes op YouTube, die de moeite van het bekijken en beluisteren waard zijn. Ga naar de pagina van concert 5 en klik onderaan op "meer info".)

De gitaar heeft een aantal zeer positieve eigenschappen. Je kunt hem gemakkelijk meenemen, je kunt er eenvoudig akkoorden op laten klinken en er dan bij zingen of dansen, je houdt hem op een heel natuurlijke manier vast, en door de fretten (de stalen balkjes op de hals) kun je er met weinig training toch redelijk zuivere tonen mee spelen, vergeleken met bijvoorbeeld een viool. Het is dus niet zo raar dat de gitaar al heel lang een populair instrument is, ook al eeuwen geleden. Toen (en eigenlijk ook nu) behoorde de gitaar bij het volk, niet bij de adel (want daar werd op de luit en het klavecimbel gespeeld). Dus werd er ook geen geschreven muziek overgeleverd voor de gitaar. (De meeste gitaarspelers konden vermoedelijk niet eens letters lezen.) Dat begon te veranderen omstreeks 1800. De gitaar had inmiddels zes enkele snaren (i.p.v. vier of vijf dubbele snaren) en werd een instrument voor de middenklasse, waarvoor componisten als Fernando Sor en Mauro Giuliani muziek schreven, dikwijls ook voor twee gitaren.

Het programma bevat vier stukken uit de barok. Twee daarvan zijn oorspronkelijk geschreven voor klavecimbel, een instrument waarbij de toon ook tot stand komt door de snaren te tokkelen. Dat maakt klavecimbelwerken erg geschikt om ze te bewerken voor gitaar. Couperin was 17 jaar ouder dan Bach, ze werden vrijwel even oud. Over Bach hebben wij dikwijls geschreven, maar dat geldt niet voor Couperin. Hij was een beroemd organist en klavecijnist, met belangrijke functies aan het Franse hof en bij grote kerken in Parijs, en dat gold ook voor familieleden voor en na hem. Van de titel 'De mysterieuze barricades' is geen definitieve betekenis overgeleverd. Vermoedelijk heeft Couperin met de titels van zijn stukken een sfeer willen oproepen.

BWV 106 is Bachs cantate , 'Gottes Zeit ist die allerbeste Zeit'. BWV 1001 is de eerste sonate voor viool solo. BWV 846 is eerste prelude+fuga uit deel 1 van het Wohltemperiertes Klavier.

Verspreid over het programma vinden we zes stukken van Agustín Barrios. Hij is geboren in Paraguay, was een geweldige gitarist en heeft vooral in het zuidelijke deel van Zuid-Amerika opgetreden. Hij heeft zijn composities nauwelijks gepubliceerd. Daardoor werden ze na zijn dood niet meer gespeeld. Daar komt bij dat de beroemdste gitarist in het midden van de 20e eeuw, Andres Segovia, niet zoveel op had met de muziek van Barrios. Het is nooit duidelijk geworden of dat werd veroorzaakt door jaloezie of door bijzondere kwaliteitseisen. In de jaren '70 gaat een aantal gitaristen zich voor Barrios interesseren. In 1977 brengt de jonge gitarist John Williams (die niet dezelfde persoon is als de componist van filmmuziek met die naam) een LP uit met uitsluitend muziek van Barrios. Die LP krijgt veel publiciteit, wordt veel verkocht en plaatst Barrios direct op de voorgrond als een belangrijk componist voor de gitaar. John Williams noemt Barrios de Chopin van de gitaar, want net als Chopin schrijft hij stukken die het instrument erg goed tot zijn recht laten komen en precies goed van lengte zijn. Williams schrijft: "Barrios had een verbazingwekkende techniek en een natuurlijke, emotionele manier van spelen die sterk contrasteerde met de precieze fijngevoeligheid van zo veel Europese gitaristen." De Cubaanse componist en gitarist Leo Brouwer zegt over hem: "Net zoals Bach geweldige barokmuziek bleef schrijven tot aan zijn dood, zo bleef Barrios uitzonderlijk mooie romantische muziek schrijven, toen dat in Europa volkomen passé was."

Barrios voelde sterk de Indiaanse trekken die ook in zijn genen vertegenwoordigd waren. Soms sierde hij zich met Indiaanse attributen bij een optreden. Later voegde hij Mangoré aan zijn naam toe, de naam van een beroemde Guarani hoofdman. Het is een mooi idee om de zes stukken van Barrios niet direct achter elkaar te spelen. Nu kunnen ze ieder beter op hun waarde geschat worden.

Ik wil u de geloofsbelijdenis van Barrios niet onthouden: "Tupá, de Hoogste Geest en beschermer van mijn ras ontmoette mij op een dag tussen bloeiende bosjes. Hij zei tegen mij: "neem dit mysterieuze doosje en ontdek zijn geheimen." Hij deed er de zang van bosvogels in en de ziel van de boskruiden, en liet het in mijn handen achter.

Ik nam het mee, hield het dicht bij mijn hart en koesterde het vele maanden aan de rand van een bron.

Lithografie van Jean-Baptiste Debret. Het wegvoeren van Guarani indianen als slaven (rond 1800).

Voor de geïnteresseerde: [3 boeken met litho's vindt u hier \(klikken\)](#). Voor de liefhebber: [op deze website zijn veel historische ingescande boeken te vinden](#).

En op een nacht verscheen Jasy (de maangod, WM) in het vloeibare kristal, de droefheid voelend van mijn indiaanse ziel, en gaf mij zes gouden stralen om daarmee de verborgen geheimen te ontdekken. En het wonder voltrok zich: vanuit de diepte van het mysterieuze doosje ontsprong de prachtige samenklank van de maagdelijke stemmen van de natuur van Amerika." (eigen vertaling uit het Spaans).

De driedelige Suite Castellana van Federico Moreno Torroba uit 1920 is een repertoirestuk voor de gitaar. Torroba kon zelf niet gitaar spelen, vertelt Pepe Romero op de YouTube film waar hij deze suite speelt. Torroba was beroemd als componist van zarzuela's, een mengvorm van opera en operette die in Spanje heel populair is en buiten Spanje vrijwel onbekend. (Op onze site staan een paar verwijzingen naar zarzuela's van Torroba.)

Het programma wordt afgesloten met een stuk van Carlo Domeniconi. Hij is een Italiaanse gitarist en componist die zich via Berlijn uiteindelijk in Turkije heeft gevestigd. Koyunbaba betekent schaapherder in het Turks. Maar de titel kan ook meer mysterieuze en overdrachtelijke betekenissen hebben. Het stuk uit 1985 duurt ongeveer 14 minuten en is een weerslag van de Turkse invloed op Domeniconi.

Wouter Molendijk, 22 november 2014

Torroba is vooral bekend door zijn zarzuela's. Hier staat hij afgebeeld op een programma-blad met de zarzuela met de titel 'La Ilustre Moza'. Voorbeelden van zijn zarzuela's zijn te vinden op YouTube. Hier enkele andere voorbeelden met de zangeres Maria Espinalt (een befaamd zarzuela zangeres):

<http://www.shazam.com/discover/track/10335203>

- 1 zaterdag **27 september 2014** 20.00 u. Putten Kasteel De Vanenburg
Amsterdam Ensemble & Hanneke de Wit (sopraan)
- 2 zondag **12 oktober 2014** 14.00 u. Zeewolde De Verbeelding
Esra Pehlivanli (viool) & Anastasia Safonova (piano)
- 3 zondag **26 oktober 2014** 11.00 en 14.00 u. Harderwijk Catharinakapel
Eva Stegeman (viool) & Folke Nauta (piano), Huib Ramaer (verteller)
- 4 zaterdag **15 november 2014** 20.00 u. Ermelo Oude Kerk
Goldberg Strijktrio
Anna Magdalena den Herder (altviool), Cécile Gouder de Beauregard (viool),
Marcus van den Munckhof (cello)
- 5 zondag **30 november 2014** 14.00 u. Nunspeet Villa Vennendal
Enno Voorhorst (gitaar)
- 6 zondag **4 januari 2015** 14.00 u. Nunspeet Hotel NH Sparrenhorst
Britten Jeugd Strijkorkest o.l.v. Loes Visser
- 7 zondag **25 januari 2015** 11.00 en 14.00 u. Harderwijk Catharinakapel
Doris Hochscheid (cello) & Frans van Ruth (piano)
- 8 zondag **15 februari 2015** 14.00 u. Nunspeet Villa Vennendal
Van Amsterdam Duo
Jeanine (viool) & Vincent van Amsterdam (accordeon)
- 9 zaterdag **7 maart 2015** 20.00 u. Ermelo Oude Kerk
Trio Suleika
Emmy Storms (viool), Pepijn Meeuws (cello), Maurice Lammerts van Bueren (piano)
- 10 zondag **29 maart 2015** 14.00 u. Zeewolde De Verbeelding
Jong Talent van Academie Muzikaal Talent o.l.v. Erica Waardenburg
- 11 zaterdag **11 april 2015** 20.00 u. Putten Kasteel De Vanenburg
Michael Gees (piano)

Het Jacques Rambonnet Vriendenconcert zal plaatsvinden in Elburg op
zondag 14 december 2014 Aanvang: 14.00 uur

Contactpersonen en adressen

Onze contactpersonen geven u graag informatie:

voor Nunspeet
dhr. Wim Bömer

E-mail: nunspeet@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 252968

voor Harderwijk
dhr. Wouter Molendijk

E-mail: harderwijk@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 421704

voor Ermelo
mevr. Henny van Manen-Aartsen

E-mail: ermelo@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 563634

voor Putten
dhr. Leo van Wijk

E-mail: putten@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 353842

voor Zeewolde
dhr. Henk de Wit

E-mail: zeewolde@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 036 5223272

secretariaat
dhr. Anne de De Vries

E-mail: secretaris@randmeerconcerten.nl

financiën
dhr. Ruud Veldhuizen

E-mail: penningmeester@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 353813
Burg. Vermeerlaan 8, 3881 GZ Putten

concertcoördinator:
dhr. Roel Norg

E-mail: coordinator@randmeerconcerten.nl
Telefoon: 0341 551703
Margrietlaan 9, 3851 RS Ermelo

publiciteit/perscontacten:
dhr. Maarten de Lussanet

E-mail: publiciteit@randmeerconcerten.nl

digitale media:
dhr. Adri Kuiper

E-mail: media@randmeerconcerten.nl

website Randmeerconcerten

www.randmeerconcerten.nl

aanvraag programmaboekje, zie secretariaat of vul het formulier op de website in.
Concertkaarten te koop op de concertlocatie. Voorverkoop via de website.

Catharinakapel
Klooster 1
3841 EN Harderwijk

De Verbeelding
De Verbeelding 25
3892 HZ Zeewolde

Hotel NH Sparrenhorst
Eperweg 46
8072 DB Nunspeet

Kasteel De Vanenburg
Vanenburgerallee 13
3882 RH Putten

Oude Kerk
Kerkbrink 1
3851 MB Ermelo

Villa Vennendal
Vennenpad 5
8072 PX Nunspeet

Muzikado

The background of the slide features a stylized illustration of a violin in shades of brown and orange, positioned diagonally. Overlaid on the violin and the background are several musical staves with black notes and clefs. The overall color palette is warm, dominated by yellows and oranges.

Geef een concert cadeau
Voor 21 euro bij de kassa